

Fiscalitat

ECONOMIA COMPTES PÚBLICS | 05/05/2024 [Leer en castellano](#)

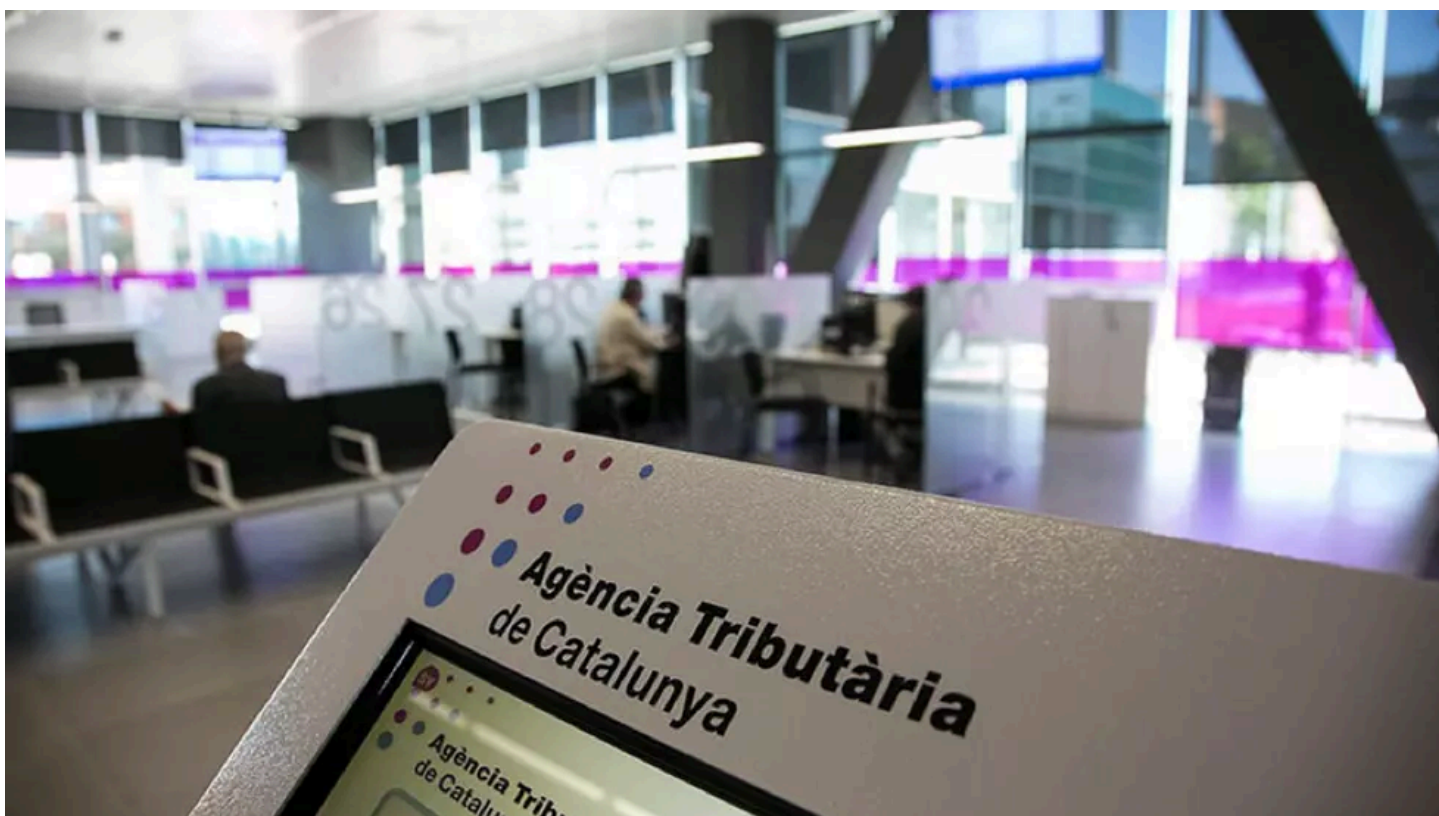
L'impost de patrimoni afavoreix les grans fortunes a Catalunya

Un estudi de la UPF apunta que el tribut, que grava la riquesa dels contribuents, arriba a ser regressiu

Leandre Ibar Penaba

🕒 3 min

5 🗨️ 📌 🔄 📄

Imatge d'una seu de l'Agència Tributària de Catalunya. ATC

BARCELONA L'impost de patrimoni, tal com està dissenyat a Catalunya, afavoreix les grans fortunes. És la principal conclusió de l'article '*Qui (no) paga l'Impost sobre el Patrimoni a Catalunya?*', publicat al Centre de Recerca en Economia Internacional (Crei) de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i elaborat pel catedràtic d'aquesta universitat

Jordi Galí i l'economista Èlia Capella. Aquesta anomalia es produeix a causa de les exempcions que permeten a les persones amb patrimonis molt grans trobar mecanismes legals per desgravar gran part del que haurien de pagar. D'acord amb l'estudi, a partir de cert nivell de riquesa, l'impost té fins i tot un efecte regressiu: proporcionalment, paguen menys les persones que més tenen.

Inscriu-te a la newsletter Economia

Informació que afecta la teva butxaca

INSCRIU-T'HI

L'impost de patrimoni grava la riquesa que té una persona, és a dir, les possessions a nom seu, com ara immobles, participacions empresarials, diners al banc o obres d'art. No afecta les rendes (o sigui, els ingressos, com ara sous, dividendes o pensions), que estan gravades per l'IRPF. L'article de la UPF està elaborat amb les dades d'autoliquidacions de l'impost de l'any 2022 facilitades als investigadors pel departament d'Economia i Hisenda de la Generalitat, que és l'administració que recapta l'impost de patrimoni a Catalunya.

Les raons que expliquen que l'impost afavoreixi més els grans patrimonis són dues clàusules del tribut: les exempcions al patrimoni empresarial i el límit que es pot pagar en cas de tenir uns ingressos baixos.

Les exempcions al patrimoni empresarial i el límit a pagar de l'impost en cas de ingressos baixos expliquen la

situació

El primer cas es tracta d'una exempció que permet que el patrimoni d'una persona que estigui legalment inscrita dintre d'una empresa familiar no es compti a l'hora de tributar l'impost. Aquesta excepció es va introduir per protegir les empreses familiars, però és l'eina que utilitzen els contribuents amb grans fortunes per eludir l'impost: simplement agrupen el seu patrimoni en una societat. "La idea d'empresa familiar genera compassió, sembla que parlem de la botiga del xamfrà", explica a l'ARA Jordi Galí, coautor de l'estudi. Però la realitat és que moltes grans empreses catalanes són de caràcter familiar i, quan no és el cas, les persones més riques acostumen a crear les anomenades *family offices*.

La segona excepció és la ràtio entre renda i patrimoni, que permet eximir fins a un 80% del que es pagaria de l'impost a les persones que tenen ingressos baixos. És a dir, gràcies a aquesta reducció, una persona sense feina (i, per tant, sense ingressos) però que tingui 10 pisos en propietat només haurà de pagar un 20% del que li tocaria sobre el paper. Si els agrupa en una empresa familiar, encara hauria de pagar menys.

Això provoca que proporcionalment les grans fortunes tributin menys que un perfil de contribuent típic de classe mitjana alta: professionals liberals (directius, advocats, enginyers, metges) que tenen bons salaris però que no han heretat grans propietats ni empreses, sinó que acumulen un patrimoni fruit de l'estalvi, en forma de segones residències, fons d'inversió o plans de pensions, que no acostumen a agrupar sota el paraigua d'una societat.

+ Veritats incòmodes sobre l'impost de patrimoni

Com més ric, menys es paga

Entre els declarants amb fortunes superiors als 100 milions d'euros, les exempcions afecten de mitjana el 70% del seu patrimoni. Per contra, en contribuents de menys d'un milió se'n beneficien poc més d'un 10%. El mateix estudi prova que, si s'eliminessin aquestes excepcions, els contribuents de menys d'un milió acabarien pagant quasi el 100% del que tributen ara. Per contra, les grans fortunes pagarien aproximadament el doble del que paguen avui si s'eliminessin les exempcions. Com més gran és la riquesa acumulada pel contribuent, més l'afavoreixen les dues exempcions, segons l'article.

Això provoca que el tram que més paga l'impost sigui, de mitjana, el de contribuents amb patrimoni entre dos i cinc milions d'euros, que abona una quota quasi del 0,4%, mentre que els patrimonis entre 25 i 100 milions i els superiors als 100 milions paguen menys del 0,3%.

A més, les diferències dintre d'un mateix tram poden ser també molt grans, ja que segons si es té o no el patrimoni dintre d'una societat o en funció del salari de cada contribuent s'acaba pagant més o menys. Es pot donar el cas que dues persones amb un patrimoni idèntic acabi pagant una zero euros i l'altra tot el que li pertocaria perquè la primera es pot beneficiar de les exempcions i l'altra no, una situació d'"injustícia", segons Galí.

L'economista recorda que "cap país de la Unió Europea" manté un impost similar, ja que "el van anar eliminant" en detectar ineficiències

com les exposades en l'article. Tanmateix, l'article no en proposa l'eliminació, sinó una reforma que permetria recaptar lleugerament més diners amb menys contribuents, deixant fora justament els patrimonis més baixos i posant l'èmfasi a recaptar entre els contribuents més rics.

En cas que, com reclamen algunes institucions, l'impost acabés eliminat, els països on ja es va abolir es va compensar la recaptació amb increments de l'IRPF sobre les rendes del capital (un impost que Espanya té baix en comparació amb els seus socis comunitaris) i a través de millores i pujades de l'impost sobre societats. "Hi ha alternatives", diu Galí.

+ OPINIÓ: En Maurici i l'Hilari: una història d'impostos a Catalunya

[→](#)

